

Konferencija “Svedočanstvo. Komemoracija. Blagostanje”

Centar za kulturnu dekontaminaciju iz Beograda, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Historijski muzej Bosne i Hercegovine iz Sarajeva i Institut za filozofiju i društvenu teoriju iz Beograda pozivaju vas na konferenciju „Svedočanstvo. Komemoracija. Blagostanje“ od 20. do 27. aprila 2018. (Sarajevo, 20-24. april 2018. i Beograd, 26-27. april 2018) u okviru projekta *SVEDOČANSTVO – ISTINA ILI POLITIKA: Koncept svedočenja u komemoraciji jugoslovenskih ratova*. Cilj konferencije je da demokratizuje istorijske narative u regionu i da ojača uključivanje jugoslovenskih ratova u prakse evropskog sećanja.

Koncept konferencije

Svedočenje je čin učestvovanja kao i čin govorenja, sa mnogim adresantima u isto vreme, bilo da se odnosi na one koji svedoče o situaciji, na samu situaciju svedočenja ili na adresiranje koje konstituiše razne govornike. Istovremenost prostora i vremena stvara oduvek promenljiv skup singularno-pluralnih društvenih odnosa, intimnih i političkih, koji deluje i posle samog čina svedočenja i stvara se iznova pri svakom slušanju. Raznolikost društvenih odnosa u osnovi svedočenja čini odnos sa realnošću složenim, bilo da se radi o iskustvu ili o onome što se sluša. Takav odnos čini nestabilnim zahtev slušaoca za Istinom, celovitim značenjem koje bi konstituisalo svedoka kao Subjekta ili generičkog Subjekta, kao i za svedočenjem činjeničnim situacijama koje bi se imenovalo Događaj.

Mišel Fuko opisuje ulogu institucija u kojima se događa svedočenje kao “arhiv gde je prvi zakon onoga što može da se kaže, sistem koji označava pojavljivanje izjava kao izuzetnih događaja. Međutim, arhiv je takođe ono što određuje da se sve izrečene stvari ne akumuliraju beskonačno u amorfnu masu, niti da se upisuju u nesalomivu linearnost, niti da se prepuste volji slučajnih spoljašnjih nesreća, već su događaji grupisani zajedno u različite figure, stvorene zajedno u ravni sa različitim odnosima, održivi ili magloviti, shodno specifičnim regularnostima... Sve to određuje ono što definiše način događanja neke izjave-stvari, u pitanju je priroda sistema funkcionisanja. Daleko od toga da unifikuje svaku stvar koja je izrečena u nekakav šapat diskursa, daleko od toga da je to jedino što omogućava da postojimo usred sačuvanih diskursa, radi se u pravo o tome što diferencira diskurse u mnogobrojna postojanja i specifikuje njihovo trajanje.” (*Arheologija znanja*, 145-146).

Jedna od početnih lingvističko-teatralnih scena svedočenja je u sudnici i pravnom sistemu. Govorni čin svedočenja se spaja sa zahtevom da se predstave dokazi za činjeničnu istinu i na taj način reguliše multiplicitet društvenih odnosa u osnovi svedočenja. Označavajući svedoka kao bezinteresnog, svedočenje odbija tvrdnju i zahtev da bilo koji govorni čin, uključujući i čin svedoka, bude iskazan. Zbog takvih restrikcija, pravni sistem nudi svoju ideju pravde, čak i ako je dostižna. Međutim, da li je to sve što je neophodno? U periodu posle Drugog svetskog rata pojavila se rastuća uloga međunarodnog pravnog sistema kao centra koji nudi pravdu za žrtve kršenja ljudskih prava, ratnih zločina i zločina protiv čovečnosti, sa kojima su se pojavili pojmovi kao što su tranziciona i restorativna pravda.

Konferencija želi da preispita kako se različite globalne i ideološke paradigme (ljudska prava, komemoracije Holokausta, upravljanje konfliktima, pomirenje, marksizam) i institucionalni režimi (lokalni i međunarodni sudovi, NVO, arhivi, državne i privatne obrazovne institucije) ponašaju kao regulativne mere koje stvaraju adekvatna svedočenja. Glavno pitanje na koje želimo da odgovorimo je u kakvim prostorima višak, koji svedočenje već oduvek stvara, može da stvori mogućnost za alternativne društvene odnose koji bi u kontekstu komemoracije jugoslovenskih ratova omogućili da se živi zajedno u blagostanju.

Partneri projekta: *Učitelj neznalica i njegovi komiteti, Beograd; Muzej savremene umetnosti, Beograd; Boem, Beč (Austrija); Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa (OBCT Transeuropa), Rovereto (Italija); Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo; Centar za kulturnu i socijalnu popravku, Banja Luka; Leibniz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung (IOS), Regensburg (Nemačka).*

Više informacija nalazi se ovde: <http://svedocanstvo-imenovatoratom.org/>
Kontakt osobe - Noa Treister: noa.treister@gmail.com

Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union